

**PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH PRZY DRZWIACH
WEJŚCIOWYCH WIEŻY W KOŚCIELE P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOLA
W SMOGORZOWIE WIELKIM**

Wrocław 2023

INFORMACJE O OBIEKCIE I BUDOWA TECHNOLOGICZNA

Drzwi dwuskrzydłowe w kształcie prostokąta, zamknięte półkoliście. Konstrukcja deskowa osadzona na dwóch ozdobnych zawiasach pasowych, na czopach zamocowanych bezpośrednio na murze ościeża.

Górna część nieruchoma z małym okienkiem i kratą metalową od zewnątrz. Zawiasy mocowane na nity w postaci dwóch poziomych listew. Drzwi zamykane na zewnętrzny, barokowy zamek, z dodatkowymi dwiema zasuwami, zamalowane wraz z okuciami farbą olejną.

STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Elementy stolarki drzwiowej zachowane są w bardzo złym stanie. Osłabiona została wytrzymałość mechaniczna drewna. Widoczne są rozeschnięcia i spękania drewna, wskutek bezpośredniego działania zmiennych warunków atmosferycznych. Liczne ubytki unieczystniają pierwotną formę drzwi, a te mechanicznie nie spełniają swojej funkcji. Zdegradowana została struktura drewna, wypłukania bieli drewna osłabiają jego strukturę. W dolnej części drewno zbutwiało. Wielokrotnie naprawiane, oczyszczane oraz przemalowywane. Miejscowo występują wgniecenia, ucięcia i głębokie zarysowania powierzchni. Widoczne są wtórne uzupełnienia (fleki) oraz ślady prowizorycznych napraw blachą (drzwi do kruchty). Zdegradowane drewno nadbite poziomymi deskami w dolnych częściach drzwi. Zamki częściowo mechanicznie sprawne, w drzwiach na wieżę zamontowano współczesne. Metalowe zasuwki, krata i zawiasy powyginane i wielokrotnie przemalowane. Trudno ustalić stan zachowania drewna i blachy przez grubą warstwę przemalowań.

ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Generalnym założeniem jest zatrzymanie degradacji drewna i przywrócenie wytrzymałości mechanicznej oraz funkcji technicznej i estetycznej elementów stolarki z rekonstrukcją ubytków formy. Zdegradowane elementy zostaną usunięte i zastąpione zdrowym drewnem. Elementy o dobrej kondycji mechanicznej będą oczyszczone i zaimpregnowane. W zależności od wyników badań na obecność polichromii, dostosowanie estetyczne wymalowanie końcowe będzie dostosowane do pierwotnych warstw malarskich. Elementy metalowe po oczyszczeniu i zabezpieczeniu wrócą na swoje miejsce. Zakres rekonstrukcji desek będzie zależny od stanu zachowania oryginału (proponowana komisja konserwatorska).

PROPONOWANE POSTĘPOWANIE

1. Demontaż elementów stolarki
2. Wykonanie badań na obecność polichromii
3. Wstępne mechaniczne oczyszczenie elementów
4. Usunięcie wtórnych uzupełnień oraz skutków prowizorycznych napraw (gwoździe, łaty drewniane i blaszane uzupełnienia)
5. Impregnacja strukturalna zachowanych elementów
6. Uzupełnienia stolarskie oraz wymiana elementów osłabionych konstrukcyjnie
7. Uzupełnienie drobnych ubytków formy kitem dostosowanym estetycznie do oryginalnej powierzchni
8. Oczyszczenie i zabezpieczenie elementów metalowych (zawiasy, okucia, zasuw, etc)
9. Zabezpieczenie powierzchni stolarki, opcjonalnie:
  - scalenie kolorystyczne całości (kolorystyka ustalona w oparciu o badania) i zabezpieczenie powierzchni
  - zabezpieczenie powierzchni drewna (lakier odporny na czynniki atmosferyczne)
10. Montaż elementów w obiekcie

ZAŁOŻENIA KONSERWATORSKIE

Generalnym założeniem jest zatrzymanie degradacji drewna i przywrócenie wytrzymałości mechanicznej oraz funkcji technicznej i estetycznej elementów stolarki z rekonstrukcją ubytków formy. Zdegradowane elementy zostaną usunięte i zastąpione zdrowym drewnem. Elementy o dobrej kondycji mechanicznej będą oczyszczone i zaimpregnowane. W zależności od wyników badań na obecność polichromii, dostosowanie estetyczne wymalowanie końcowe będzie dostosowane do pierwotnych warstw malarskich. Elementy metalowe po oczyszczeniu i zabezpieczeniu wrócą na swoje miejsce. Zakres rekonstrukcji desek będzie zależny od stanu zachowania oryginału (proponowana komisja konserwatorska).

PROPONOWANE POSTĘPOWANIE

1. Demontaż elementów stolarki
2. Wykonanie badań na obecność polichromii
3. Wstępne mechaniczne oczyszczenie elementów
4. Usunięcie wtórnych uzupełnień oraz skutków prowizorycznych napraw (gwoździe, łaty drewniane i blaszane uzupełnienia)
5. Impregnacja strukturalna zachowanych elementów
6. Uzupełnienia stolarskie oraz wymiana elementów osłabionych konstrukcyjnie
7. Uzupełnienie drobnych ubytków formy kitem dostosowanym estetycznie do oryginalnej powierzchni
8. Oczyszczenie i zabezpieczenie elementów metalowych (zawiasy, okucia, zasuw, etc)
9. Zabezpieczenie powierzchni stolarki, opcjonalnie:
  - scalenie kolorystyczne całości (kolorystyka ustalona w oparciu o badania) i zabezpieczenie powierzchni
  - zabezpieczenie powierzchni drewna (lakier odporny na czynniki atmosferyczne)
10. Montaż elementów w obiekcie

ZALOZENIA KONSERWATORSKIE

Generalnym założeniem jest zatrzymanie degradacji drewna i przywrócenie wytrzymałości mechanicznej oraz funkcji technicznej i estetycznej elementów stolarki z rekonstrukcją ubytków formy. Zdegradowane elementy zostaną usunięte i zastąpione zdrowym drewnem. Elementy o dobrej kondycji mechanicznej będą oczyszczone i zaimpregnowane. W zależności od wyników badań na obecność polichromii, dostosowanie estetyczne wymalowanie końcowe będzie dostosowane do pierwotnych warstw malarskich. Elementy metalowe po oczyszczeniu i zabezpieczeniu wrócą na swoje miejsce. Zakres rekonstrukcji desek będzie zależny od stanu zachowania oryginału (proponowana komisja konserwatorska).

PROPONOWANE POSTĘPOWANIE

1. Demontaż elementów stolarki
2. Wykonanie badań na obecność polichromii
3. Wstępne mechaniczne oczyszczenie elementów
4. Usunięcie wtórnych uzupełnień oraz skutków prowizorycznych napraw (gwoździe, łaty drewniane i blaszane uzupełnienia)
5. Impregnacja strukturalna zachowanych elementów
6. Uzupełnienia stolarskie oraz wymiana elementów osłabionych konstrukcyjnie
7. Uzupełnienie drobnych ubytków formy kitem dostosowanym estetycznie do oryginalnej powierzchni
8. Oczyszczenie i zabezpieczenie elementów metalowych (zawiasy, okucia, zasuwki, etc)
9. Zabezpieczenie powierzchni stolarki, opcjonalnie:
  - scalenie kolorystyczne całości (kolorystyka ustalona w oparciu o badania) i zabezpieczenie powierzchni
  - zabezpieczenie powierzchni drewna (lakier odporny na czynniki atmosferyczne)
10. Montaż elementów w obiekcie

KONSERWATOR DZIAŁ SZTUKI
mgr Marcin Furykiewicz
51-602 Wrocław, al. Kochanowskiego 22B
NR DYPLOMU ASP KRAKÓW 4820